

Pohledávky

stanoviska vybraných správců k jejich správě

Živnostenský odbor

na základě Vaší žádostí zasílám zdůvodnění nárůstu dlužných pohledávek vzniklých z neuhrazených nákladů správního řízení:

1. Pracovníci živnostenského odboru si řádně plní své pracovní povinnosti a odpovědně využívají své kompetence dané živnostenským zákonem. Pouze v minulém roce bylo provedeno 166 sankčních správních řízení, ze kterých vyplývá povinnost účastníkovi řízení uhradit náklady správního řízení. Je tedy logické, že pokud se zvýší počet sankčních správních řízení, zvýší se tím příjmová část rozpočtu Města UH v rámci přijatých nekapitálových příspěvků a náhrad (v roce 2014 to činilo částku ve výši 87.100,- Kč, která byla do rozpočtu uhrazena „nad plán“) a zároveň se tím může zvýšit i počet dlužníků (což se v tomto případě stalo). Pracovníci živnostenského odboru nemají žádnou zákonnou možnost si prověřit solventnost účastníka řízení, před zákonem jsou si všichni podnikatelé rovni, a pokud je zahájeno sankční správní řízení, tak povinnost uhradit náklady řízení vzniká každému účastníkovi řízení, tedy i těm nesolventním.
2. Velké procento sankčních správních řízení je vedeno s účastníky, kteří nepřebírají svou poštu a všechny písemnosti v rámci správního řízení jsou jim doručeny fikcí. Je tedy možné, že se nedozvědí o povinnosti uhradit náklady řízení ani po nabytí právní moci rozhodnutí (a to z důvodu vlastního rozhodnutí nepřebírat svoji poštu). Ze stejného důvodu zůstávají i další pokusy o kontakt a upozornění dlužníka liché. Pro případné exekuční vymáhání dlužné částky má nicméně doručení písemnosti s uloženou povinností účastníku řízení prostřednictvím fikce stejnou právní sílu jako kdyby si účastník řízení danou písemnost převzal osobně.
3. Pracovníci živnostenského odboru dodržují článek č. 3 Směrnice k režimu nakládání s pohledávkami, nicméně zdůvodnění omezené úspěšnosti této jejich činnosti je uvedeno výše (konkrétně v bodu 2). Samozřejmostí je i úzká spolupráce s paní Markétou Komendovou z právního odboru.

S pozdravem

Ing. Bc. et Bc. Marek Rybníkář
vedoucí odboru
Živnostenský odbor

Odbor dopravy

Co se týká směrnice ohledně vymáhání nezaplacených pohledávek, tak na OD postupujeme dle této směrnice. Kolegyně Marcela Třetinová, která se tímto zabývá odhaduje úspěšnost upomínky k zaplacení na zhruba jednu třetinu oslovených dlužníků. Ten zbytek je z větší části vědomé zneužívání nevyamatelnosti závazku v případě nesolventnosti přestupce.

Pokud se podíváme na roční objem neuhrazených pokut k objemu těch vystavených, tak dva až tři roky nazpět jsme se pohybovali na úrovni nezaplacené čtvrtiny z objemu vystavených pokut, za loňský rok už jsme na třetině ...

Hlavní příčina nezaplacených pokut za dopravní přestupky je tedy v nedokonalosti systému vymáhání, který je mnohými osobami zmapován a vědomě zneužíván. Mám ze to, že by se tím měl zabývat někdo na vyšší úrovni.

Ing. Jindřich Havelka
vedoucí odboru
Odbor dopravy

Právní odbor

Právní odbor vymáhá a sleduje pouze pohledávky, které mu byly předány k vymáhání jednotlivými odbory (celkový objem předaných pohledávek k vymáhání činí cca 15 300 000 Kč). Pohledávky jsou vymáhány ve lhůtách a v souladu s platnými právními předpisy s ohledem na co nejmenší ekonomickou náročnost a předpokladem maximální efektivity.

Právní odbor v roce 2014 zaslal upomínky, vydal exekuční příkazy a podal návrhy na nařízení exekuce v zhruba stejném počtu jak v předcházejících letech (lze prověřit ve výroční zprávě či v přehledu činnosti, která se předkládá vždy pololetně p. tajemníkovi). Pokud tedy odbory dodržují směrnici tajemníka č. 2/2014, lze pouze konstatovat, že se zvýšil počet dlužníků, kteří po upomínce příslušného odboru pohledávku nezaplatili. A tím došlo ke zvýšení počtu předaných případů právnímu odboru k dalšímu vymáhání.

Pohledávky, které byly předány exekutorovi k vymáhání, může tento vymáhat až po dobu 10 let. Po tuto dobu musí být pohledávky evidovány v rozvaze. Každoročně se tento objem zajištěných pohledávek zvýší o nové pohledávky, takže z tohoto důvodu lze předpokládat spíše navyšování pohledávek, než jejich snižování. K 31.12.2014 jsou soudním exekutorem zajištěny pohledávky ve výši 7 213 678 Kč.

Dalším důvodem proč se zvyšují pohledávky, je také to, že počet osob, které neplatí své závazky se zvýšil všeobecně. Tento stav lze dovodit i z rostoucího počtu podání na tzv. „osobní bankrot“, což se projevilo i v počtu přihlášek podaných městem na dlužníky.

Za rok 2013 město podalo 34 přihlášek, v roce 2014 již 83 přihlášek (od začátku roku 2015 15 přihlášek a dalších 25 je ve „sledovací fázi“). Také se zvýšil počet dlužníků, kteří platí své dluhy ve splátkách (od začátku roku 2015 bylo vydáno 25 rozhodnutí o povolení splátek, v roce 2014 69 rozhodnutí).

Nárůst pohledávek lze také zdůvodnit:

- Pokuty jsou ukládány opakovaně osobám, které nemají příjmy (týká se městské policie – blokové pokuty na místě nezaplacené, odboru dopravy).

konkrétní příklad: dlužníci bylo v roce 2014 vydáno 32 pokutových bloků s pokutou ve výši 1 000 Kč. Tyto pokuty jsou nevymahatelné, neboť s dlužnicí bylo vedeno bezúspěšně několik exekučních řízení, které byly vždy zastaveny pro nemajetnost. Nicméně nelze tyto pokuty „odepsat“ bez pokusu o jejich vymáhání, tzn. v rámci vyhledávací činnosti zjistit, zda náhodou nelze provést srážky z účtu případně ze mzdy, následně poslat upomínku k zaplacení a posledním krokem je předání dluhu k vymáhání exekutorovi – jednotlivé kroky jsou jak administrativně, tak časově náročné. Exekutor má na vymáhání až 10 let a po tuto dobu je pohledávka evidována v účetnictví (i když o prvním počátku je zřejmé, že je nevymahatelná).

V letošním roce je v rámci spolupráce s exekutorem přislíbena „lustrace“ dlužníků před předáním jejich pohledávek k vymáhání. V případě, že dlužníci již byli exekutorem bezvýsledně vymáháni v předešlých případech, exekutor nám tuto informaci písemně sdělí, což bude podklad pro vyvedení pohledávky z rozvahy a její evidence na podrozvaze.

- Pokuty ukládané cizím státním příslušníkům – pokud nemají příjmy, případně účet v ČR, jsou již od uložení nevymahatelné. Nicméně musí být provedena vyhledávací činnost, následně zaslání upomínky a nechat pokutu „prekludovat“. Sankce v rámci mezinárodní spolupráce nelze vymáhat. (týká se OD, městské policie).
- Podle platných právních předpisů je tlak na samosprávy, aby své pohledávky přiměřeně vymáhaly (tedy tak, aby zbytečně, tzn. nelze hned po vzniku pohledávky tuto předat exekutorovi k vymáhání. Pohledávku lze exekutorovi předat až v případě, že sami tuto pohledávku nemůžeme vymoci - u dlužníků se nejdříve musí prověřit jejich majetkové poměry (vyzvat k součinnosti banky, zdravotní pojišťovny, úřady práce), musí se obeslat upomínkou a až teprve po těchto úkonech lze pohledávky předat exekutorovi k vymáhání. Tyto činnosti jsou časově i administrativně náročné.

Jen pro informaci vedení nedoplatek za TKO do roku 2012 je ve skutečnosti cca v poloviční výši, neboť v nedoplatku je zobrazeno i navýšení poplatku ve výši 100 % sazby poplatku, které je u neplatících dlužníků uplatňováno (navýšení je příjmem města Uherské Hradiště, které kompenzuje vynaložené náklady na vymáhání).

(Právní odbor také vymáhá pohledávky příspěvkovým organizacím).

JUDr. Dana Šilhavíková
vedoucí odboru
Právní odbor